

אשכילה בדרך תמיים

שהביעו ביקורתם גם בקול. עם זאת הדבר נעשה בעידודו המלא, כמו גם בהשתתפותו האישית, של הרבי הריי"צ, וכמו שנודע במכתב הנ"ל וכן במכתבים נוספים, הרבי מאחורי הקלעים הפעיל את כל העניין הזה.

כפי שנראה הדבר, 'התמיים' שימש כלי מרכזי לחזון 'הפצת המעיינות חוצה'. הוא אמנם יועד להפצה בקרב תלמידי התמימים, אך מטרתו הפנימית הייתה להכניס את החסידות גם במקומות שהיא עוד לא הגיעה לשם. כך נכתב גם בפתח-דבר לחוברת הרביעית שסיכמה שנה להופעתו של 'התמיים': "בצורתו החיצונית 'התמיים' הוא עיתון וקובץ ספרותי הנרשם בין שאר העיתונים וחוברות היוצאות מזמן לזמן, אבל בחובו בוער אור החסידות כיקוד אש וממלא את התפקיד הקדוש, להפיץ מעיינות תורת החסידות גם במקום חוצה".

וכך גם הוסבר שם, שכשם שאי אפשר להסתכל בתוקף זריחת אור השמש בלי כלי הבטה מיוחדים המסתיירים על תוקף אור השמש, כך אי אפשר לקבל תוקף אור החסידות כמו שהוא בטהרתו בלי לבוש המתאים לפי מדת חושיו, כשרונותיו ומצבו הרוחני של האדם. וכזה היה 'התמיים', מן לבוש ברוח התקופה לאור האלוקי של החסידות.

ברוח זו נוצר גם 'אשכילה' של תשע"ה; בצורתו החיצונית הוא כתב-עת בו חוברים יחדיו חיבת הספרות והאמנות עם עונג המחקר והעיון, אך בפנימיותו מלא באור חסידותי אמיתי ומבוקשו להיות חלק מהפצת לימוד תורת החסידות החב"דית בין שדרות כל המפלגות. נמצא, שהכותרת המופיעה כאן למעלה, מעבר למליצה, משקפת בהחלט את העומד בבסיס כתב-העת המוגש בזאת לפניכם.

בעת הזאת, אשר הרחוב היהודי מלא וגדוש מעיתונים וירחונים ממפלגות וחברות שונות, המפטמים ומבלבלים את המוחות בשאיפות ואידיאות חדשות, דרוש ומאוד נחוץ להשמיע בחוצות בת רבים את הד קולה של התורה הטהורה כמסירתה ונתינתה, להאיר ולעורר את הלבבות באור החסידות האמיתי ולחזק ולעודד את הרוחות בזיכרון ימי קדם של חיי אבותינו וזקנינו בדורות הנאורים שלפנינו.

מילים אלו, שהופיעו בפתח-דבר של קובץ 'התמיים', בגליונו הראשון לפני שמונים שנה, מתאימות למעשה עד כדי דיוק לפתוח בהם גם כתב-עת זה, באשר הן משקפות לחלוטין את רעיונו.

אז כמה מילים על 'התמיים' של תרצ"ה.

לאמיתו של דבר, כל הידוע לנו עד היום על קובץ 'התמיים', הוצאתו ועריכתו, קיבל משמעות חדשה נוכח מכתבו של הרבי הריי"צ שהתפרסם אך לא מזמן, בו כותב לבתו הרבנית כך (כ"ב סיון תרצ"ה, בתרגום מאידיש): "בעזה"י על ידי עבודתו והתמסרותו של אישך הנכבד חנני יקירי וחביבי הרב שי, יודפס בקרוב כתב עת חשוב מאוד בשם 'התמיים'. העורכים על הנייר יהיו אחרים, אבל כל העבודה היא שלו".

בכלל, ניתן לשער שעצם רעיון הוצאת כתב-עת לחסידות, בזמנים ההם היה בו מן החידוש. סביר להניח שאף היו מי שראו בהופעתו דבר שאינו ברוח בית-המדרש הליובאוויטשי. על מדור שערי חסידות שהונהג שם בפרט, בו כתבו החסידים פלפולים בתורת החסידות, היו מבקרים רבים

למה הוזהר השל הנפש השכלית

כן יש המייחסים לנפש השכלית את הדברים המוזכרים בסוף פרק ב' של התניא, ועוד. אך רמזים אלו אינם מניחים את הדעת באשר לשאלה האמורה.

2) שאלה לא פחות חמורה בעניין הנפש השכלית היא, כיצד ייתכן שבתניא וברוב המקומות בתורת החסידות מופיע תמיד כדבר פשוט שבכל יהודי ישנן שתי נפשות, בעוד שבפועל הן שלש? זו לא רק התעלמות, אלא לכאורה אף שלילת קיומה של הנפש השכלית?

3) גם מצד ההיגיון יש לשאול: הרי גם לנפש הבהמית יש שכל, ואם כן מה בדיוק מפריד בינה ובין הנפש השכלית עד שתחשבנה לשתי נפשות נפרדות? בפרט, שהבחנה בין הנפש האלוקית לבהמית על פי תפיסת החסידות היא מאוד חדה. נפש אחת מצד הקליפה וסטרא-אחרא, ונפש השנית היא חלק אלוקה ממעל ממש. ההבחנה בין קדושה לקליפה אינה מותרת מרווח ביניים אפילו כחות העשרה, מה אפוא מקום לנפש שלישית ממוצעת?

שאלות אלו המעוררת לחשיבה מחודשת בנושא,

האדם. עד כמה מרכזית היא, ניתן להבין מדבריו של אדמו"ר הזקן (נמסר בשיחת הרבי הקודם, ספר השיחות הש"ת עמוד 127), על אודות התפתחות ניצני שיטתו החב"דית בילדותו, וכה אמר: "ה' יתברך האיר את עיני שכלי והבנתי שקיימת נפש השכלית, שנפש זו מאירה לאדם שתהיה לו הכרה מסוימת באמת של הנפש האלוקית ושקר של הנפש הבהמית, ואז הייתי בטוח שהגעתי לדרך החיים האמתית".

והנה, כל הנדרש אל נושא זה להבינו על בריו, תתעוררנה אצלנו מספר שאלות מתבקשות:

1) כיצד ייתכן שנפש זו זוכה להתעלמות מוחלטת בטקסט המפורש של ספר התניא? כיצד ניתן להתעלם מנושא כל כך מרכזי לכאורה במבנה הנפשי-פסיכולוגי של האדם, הרלוונטי מאוד לכאורה ליישום תכנית החיים של הספר?

אמנם, לפי אחד הפירושים (המובא גם בשם הצמח צדק), נרמזה הנפש השכלית באמור בתחילת פרק י' של ספר התניא - "כשהאדם מגביר נפשו האלוקית ונלחם כל כך עם הבהמית"; "האדם" זוהי הנפש השכלית. כמו

אחד מחידושיה החשובים של תורת החסידות החב"דית הוא הטבעת מושג שתי הנפשות. על פי הפרק הראשון של ספר התניא, לכל יהודי ישנן שתי נפשות: נפש אלוקית שהיא חלק אלוקה ממעל ממש, ונפש בהמית שמהקליפה. תמצית חיי האדם עלי ארץ היא המאבק בין שתי הנפשות הללו, משימתו - להגביר את הנפש האלוקית ובכך לברר ולזכך את הבהמית.

אך בכמה מאמרי חסידות מוזכרת גם נפש שלישית, "הנפש השכלית", המשמשת כממוצעת בין הנפש האלוקית לבהמית.

מה ידוע לנו על הנפש השכלית?

הנפש השכלית איננה מרוח הבהמה היורדת מטה אל החומריות, אך גם איננה מרוח האדם העולה מעלה אל האלוקי; היא מטבעה בינונית, ממוצעת, כלי מוכן לקבל את הארת הנפש האלוקית, אך גם יורדת ומתאימה עצמה אל הנפש הבהמית. בגלל תכונת האובייקטיביות הזו הייחודית לה, משמשת הנפש השכלית גם כנפש הבוחרת ומכריעה בין שתי הנפשות.

הנפש השכלית אפוא משמשת שחקן מרכזי בחיי

השכיל ומקושר

קווים לדמותו של החסיד
הרב יחזקאל פייגין הי"ד
<<<

מהחוזרים אצל כ"ק אדמו"ר הרש"ב נ"ע. הוא שימש תקופה ארוכה כמנהל כמה מיישובות תומכי תמימים ברוסיה ובפולין, כשהוא משמש בפועל כראש-ישיבה, משגיח ומשפיע. הוא היה אחד מן המוציאים לאור של קובץ 'התמים' ואחראי על מדור 'שערי חסידות' שבקובץ, הקובץ התורני-חסידי שחולל פלאות ברחובות וורשא הפולנית והפיץ את אור חסידות חב"ד בקרב חסידי חג"ת. היתה מצודתו פרושה ותורת ה' היתה בפיהו, ללמד ולבאר חסידות לכל דורש ומבקש. אפשר לומר שבדורו החשיבוהו כ'פוסק' בתורת החסידות, בבחינת כל הדבר הקשה יביאון אל חאצ"ה. הוא היה ה'מכניס והמוציא' בכל עניני חסידות. כל שאלה ותמיהה בעומקו של מאמר, הכתובת היתה - ר' חאצ"ה.

'שכלי' - כך הגדיר אותו הרבי הרי"ף. השכל שלט אצלו שלטון ללא מיצרים. רגשותיו היו רגשות של אדם שכלי. פעם ביטא הרבי הרי"ף באוזניו של חאצ"ה: "כשלומד הינך בחסידות אודות אהבה, אינך מבין במה

מדרכי החסידות הוא העיסוק בתולדות דברי ימי החסידים; יש חסיד שהשקיע את כוחותיו בעבודת התפילה - ממנו ניתן ללמוד פרק בהליכות עבודת ה' בתפילה. יש שעסק בזיכרון גופו ומידותיו - ההתבוננות בדמותו מביאה להתעלות והזדככות. למעשה, אחת היא לכולנה - כשמתבוננים בחיי החסיד נסחפים לדרכו ומעלתו בקודש.

אחת המיוחדות מדמויות ההוד של הדור הקודם, היתה דמותו של החסיד ר' יחזקאל פייגין, או בכינויו: חאצ"ה, ה' יקום דמו.

חאצ"ה חי חיים קצרים, כמו הרבה מחבריו החסידים, אשר נספו על ידי כוחות הרשע, מי על יד אנשי היבסקציה ומי על ידי הנאצים ימ"ש. לידתו היתה בשנת תרנ"ה (1895), ועלייתו השמימה היתה בעת המלחמה בשנת תש"ב (1942), על ידי הנאצים האוורים. אולם חותמו נחרט בחיי החסידות והחסידים. חאצ"ה היה בעל-מוחין נפלא ומשכיל עצום בחסידות.

חדריו

ארבעה נכנסו לפרדס:

**בן עזאי ובן זומא אלישע בן אבויה ורבי עקיבא.
בן עזאי הציץ ונפגע, בן זומא הציץ ומת,
אלישע בן אבויה קיצץ בנטיעות.**

**רבי עקיבא - נכנס בשלום ויצא בשלום.
ועליו נאמר: "הביאני המלך חדריו".**

(מדרש רבה, שיר השירים)

ה"היום יום" מאויר

המתוכננת לכתובת המייל: askila100@gmail.com על מנת לתאם שהפתגם לא נבחר כבר. ניתן לשלוח יצירה קיימת, אם היא לא התפרסמה עד כה. ניתן לשלוח יותר מיצירה אחת. זכויות היוצרים על היצירה ישארו בבעלות האומן. הוצאה תעשה שימוש ביצירה לצורך הספר בלבד. את התקנון המלא ופרטים נוספים ניתן למצוא באתר: www.askila.net

"היום יום מאויר" הוא פרוייקט שמטרתו להפיק את ספר היום יום כספר אומנות. בפרוייקט שותפים אומנים רבים מרחבי העולם הבוחרים את היום יום החביב עליהם ויוצרים אותו על פי תפיסת עולמם בדרכם הייחודית.

בהזדמנות זאת, אנו מזמינים את קהל הקוראים לקחת חלק בפרוייקט. יש לבחור פתגם מ"היום יום" ולשלוח אותו יחד עם מתווה של היצירה

י"ט אייר

חסידות << ההשכלה << ולא יזך -
היא השכלה אלוקית, שמוכיחה לאדם את קטנותו, עד כמה הוא יכול לדומם את עצמו.

בלה מריאן, 2010 | שמן על קנבס | גודל תמונה: 60X80 cm

דרך ב'עבודה'

יסוד מוסד בעבודת החסידות היא 'הדרכה'. מין הסכמה ברורה יש - חסיד אי אפשר להיות בלא הדרכה. אם בלימוד החסידות, ואם בדרכי החסידות - ישנם דברים שאינם באים אלא במסורה. חוש ריח חסידי הוא לא מה שניתן ללומדו. הוא רק מה שסופגים בהתועדות רעים, בהתחככות בין חסידים.

במסגרת זו חפץ בידי להעלות על הכתב רשמי שיחות שהיו לי עם המשפיע, הרב זלמן גופין, בהם היה לי מבוקש ללמוד - לא מן הכתוב - אלא מבין השורות, מהבעת הפנים, מן השתיקות, ממה שהוא מעבר לציטוט.

זה לא ראיון. זו שיחה. בין חסידים. בין מדריך למודרך.

הרבי על הצורך בעבודה פרטית. בשיחה הידועה של כ"ח ניסן תשנ"א, כשזעק הרבי על כך שלא עושים מספיק בשביל להביא את משיח, התאונן הרבי: "נמצאים עדיין בגלות, ועוד ועיקר - בגלות פנימי בענייני עבודת השם".

אך גם זאת נכונה העבודה, שהיום קשה מאוד לתבוע כל מה שקשור לתאוות היתר. [אם כי גם מהרבי שמענו מספר פעמים תביעה בקשר לעניין של 'אתכפיא']. בימים עברו, אפילו בדור זה, לא היה שייך שבחורים יאכלו וישתו מה שהוא לתאוות ליבם בלבד. היום בחורים שותים קוקה-קולה. ולהפסיק לשתות קוקה קולה זו בהחלט לא עבודה שנדרשת היום. אמנם תמיד נכון וצריך להמעיט בדברים מיותרים, אך נראה שלא זו עיקר ההדגשה בעת הזאת.

בכלל, בעבודה הרוחנית ישנם שני עניינים: 'סור מרע', ו'עשה טוב'. אין אני מדבר על 'סור מרע' ו'עשה טוב' בקיום המצוות, אלא על שני עניינים אלה כפי שהם בעבודה הפנימית; 'סור מרע' - היא פרישות מענייני עולם הזה. 'עשה טוב' - היא התקרבות לעולם הרוחני, למשהו אלוקי.

מעולם חסידים ידעו שבכדי להתקרב לאלוקות, להיות שייך מעט לעניין רוחני, מוכרח תחילה להקדים 'סור מרע'. אי אפשר להיות שקוע בענייני עולם הזה ובד בבד לקבל חיות בתפילה או להיות שייך להרגש חסידי. כפי שפסק בעל 'חובת הלבבות': כשם שלא ישכנו אש ומים בכלי אחד, כך לא ישכנו בלב המאמין אהבת ה' ואהבת עולם הזה כאחד.

הבינוני, על אף שאינה רצופה בהתעוררות אהבה, נחשבת "עבודת אמת" - שכן בכל רגע יכול הבינוני לשוב ולעורר את אהבתו לה].

ואולי צריך לכתוב היום מחדש 'ספר של רשעים'...

הרב גופין (לאחר שתיקה ממושכת):

קל מאוד לומר 'הותרה הרצועה'...

(ושוב שתיקה).

הרב קוק כשהגיע לארץ, כך שמעתי מכמה מתלמידיו, טען שכל עניין של עבודה פרטית שייך לגלות. כשכל יהודי מפוזר בפינה אחרת של העולם, מה שיש ליהודי הוא לעבוד עם עצמו. אך בארץ, כשיהודים התכנסו למקום אחד, ארץ ישראל, ישנה עבודה השייכת אל הכלל. השולחן ערוך נשאר אותו שולחן ערוך, אך ב'עבודה', העבודה פנימית של האדם עם עצמו, אינה בתחומו של הפרט, כי אם בתחומו של הכלל. צריך לדאוג שיהיו ישובים, ומה יועיל בכך שאתה יושב באיזו פינה ומתפלל, מתאמץ לשמור את המחשבה, לומד מאמר חסידות או מתבונן בעניין אלוקי.

אך האמת היא, שאין בכלל אלא מה שבפרט...

ברור הדבר, שהתורה הזו לא תהא מוחלפת. אין לנו אלא דברי רבותינו נשיאנו. לא יכולה להיות לנו דרך אחרת.

גם בשנים הכי אחרונות, כשהרבי הבעיר את הלהט בדבר הכנת העולם לביאת משיח, דיבר

זה לא סוד, שבדור הזה של החסידות החב"דית משהו השתנה בכל הקשור למושג 'עבודה'. כל אברך חב"ד ודאי מצא עצמו, לפחות אחת בחייו, תוהה אודות המושג 'עבודה רוחנית'; האם - אותו מושג שמרבים לדבר עליו במאמרי ושיחות רבותינו נשיאנו, אותו מושג שממלא את סיפורי החסידים מכל הדורות, אותו מושג - שייך היום באותה מידה כפי שנדרשה מחסידים דאז?

התניא, ספר היסוד, מורה דרך ברורה של עבודת ה': "מידת הבינוני היא מידת כל אדם ואחריה כל אדם ימשוך". אך כשלומדים זאת, לעתים קיימת תחושה שהמציאות האוטופית הזו רחוקה ממצייאות החיים היום. האמנם "מידת כל אדם" להיות ששלושת לבושי הנפש שמהקליפה אין גוברים בו על נפש האלוקית לעולם? האמנם קרוב מאוד ונקל לכל אדם שיהיה המוח שליט על הלב וכל דבר רע אפילו כשעולה רק במחשבתו מיד דוחהו בשתי ידים?

דווקא כשמגיעים לאמצע פרק י"ז, ומסייג הרבי הזקן ואומר "אם לא מי שהוא רשע באמת", אשר עליו "לעשות תשובה על העבר תחילה לשבר הקליפות שהם מסך המבדיל ומחיצה של ברזל", אז לפתע נרגש כמו שמדברים אל אנשים כערכנו...

[אגב אני שואל, מי הוא "רשע באמת" שמדבר עליו הרבי הזקן. ענני הרב גופין: הרבי מבאר, שמדובר על מי שאף שהרע אינו מצב תמידי אצלו, אך הוא בכל רגע יכול להתעורר, לעשות ח"ו דבר עבירה ולעבור על רצון ה'. על משקל דברי הרבי הזקן בפרק י"ג - מדוע עבודת

(התיאורים המופיעים כאן נכתבו אמנם על בסיס נתונים אמיתיים, אך הינם פרי דמיונו של הכותב בלבד. כל קשר בינם לבין המציאות הוא מקרי בהחלט).

חסידי התל אביב

מיומנו של נער צעיר בתל אביב הישנה.

י"ז כסלו, תש"ה.

למראה כרוזה קטנה שצדה את עיני אתמול, בבוקרו של יום השבת, על צומת הרחובות רוטשילד-בלפור, פרץ של זיכרונות הציף את מוחי.

הצבע הכהה, האפור חזק, שצבע את השמים באותו היום, עוד חקוק היטב בזיכרוני. כל כך אהבתי אותם אז, את העננים הקודרים. הרגשתי שהם מעניקים לי בטובם מחוות הזדהות. לא היה עוד משהו על פני הארץ שיכולתי לחוש כך כלפיו. נשאתי עיני כלפי מעלה, למצוא נוחם ביצורי השמים. בודד הייתי. בודד ברגשותיי, בודד במחשבותיי.

אותו היום ברחתי, מבלי לדעת לאן, כנראה גם מבלי לדעת ממה.

כשאני מתחיל לכתוב, החיים ההם פתאום לובשים צורה. הכל קם, חוזר וניעור, ניצב נגד עיני כבחזיון חי. כל הילוכי נפשי, מחשבותיי, אהבותיי, עולים בי שוב. אני כמו חווה אותם מחדש. אותו בלבול, אותו אי-שקט.

אותו היום, טרקתי לאחור את דלת הבית ופתחתי במנוסה. מה פשר המנוסה, ומה בער בי כל כך - אינני יודע לומר, רק אני זוכר, ממש כמו היה זה אתמול, את אותו הלהט שאחז בי.

אמי יצאה את הפתח במהירות אחריי, עיניה היו

אדומות. היא עמדה שם על המפתן, צופה בי מניף את רגליי כאדם שנס על נפשו, ופניה כל כך עצובות.

תואר פניה האצילי של אמי והילוכה המלכותי מעולם עוררו בלבי חויה נפשית עזה. אהבתי. היא היתה מי שעטפה את עולמי ברגעים מעטים של קסם, גם כשלא תמיד ידעה על כך. ובכל עת שראיתי ליוותה אותי התחושה כי כל כמה שעיני רואות בה, עוד רב הנסתר על מה שגלוי. פניה החיירות קמעה ועיניה הנוגות, שעה שהיתה נשענת על מעקה הגן בחצר האחורית, נשואות אל האופק, אל הנעלם והחבוי, צער עמוק ניבט מתוכן, מן יגון פנימי שממלא את הלב אך לא יכול לקבל ביטוי. עם היגון הזה ידעתי כל כך להזדהות. לעתים מסתתר הייתי אחוריה, כשעמדה במטבח או בחצר, חושש שמא לבדה היא שופכת נפשה מבלי איש שידע. סודות היו טמונים בה. סודות מלאי הוד.

עצרתי שם לרגע כשאני כבר במרחק מה ממנה והרמתי ידי אליה כמנופף לשלום. אמא עמדה שם ללא נוע. זרם דמעות אז לפתע פרץ מעיניה, ויחד עמה החלו גם דמעוטיי לזלוג. זה מול זו עמדנו מספר שניות, עין בעין, מחליפים מבט, כמו אומרים כל מה שלא הצלחנו לומר עד היום. לו הואילה היתה להביט בי כך, באותו מבט, כמה רגעים קודם לכן...

אותו היום נפרדתי מרחובותיה העליונים של

עירי בעוגמה. חשבתי שאתגעגע ברבות הימים, אך לא ארך הזמן שהעיר כולה, על סמטאותיה וגינותיה, בהן מרבה הייתי לבלות, נשכחה ממני כליל. וזכרוני, דרך כלל, צורב בו תמונות ישנות. כאן, משום מה, היה בי רצון לשכוח.

כבר עברו שלש שנים מאותה טריקת דלת, ונדמה לי שאלו רגעים ראשונים שאני עוצר רגע, מנסה להבין את הדחפים המשתלטים עלי.

יש בה משהו בבריחה. היא משחררת מן הצורך לדעת את עצמך. ישנו מן פחד להתרסק אל קרקעיתה המוצקה של המודעות, להילפת בזרועות האימה של ההכרה. לו אפשר היה תמיד חיים של חוסר מודעות.

על הכרוזה בצומת הרחובות רוטשילד-בלפור היה כתוב באותיות גדולות: "התוועדות י"ט כסלו", ובאותיות קטנות: "בבית הרב רפאל כהן, רח' מנטיפיורי 52, בשעה 20:00".

יש סיכוי כלשהו שאבקר שם.

כ' כסלו, תש"ה.

השחר האיר את כל פני המזרח, ואני השכמתי להגיף את חלון חדרי בקורות העץ, מפני הרעש הטורד של הגשם העז. המשכתי עוד זמן מה לשכב על המיטה, לבהות בתקרה שמעליי. מזה

סיפור של אהבה

"החסידיים המקושרים נהגו לקבוע את קבועה ומיוחדת להתעורר ברגשי אהבה לרבים".
(רבי יוסף-יצחק מליובאוויטש)

בשמים מתחלפים הצבעים
כבר שש-שבע-שעות
ובאפק לא מצטמצמים הגעגועים
חלקיקי רגע של אמת ושל קבלה עלאית,
מבט אחד, מחלחל, תכל וחוצב
טהרה רחבה שוטפת מנקה עולה ומפציעה
מבעד להרים, למחסומים משומשים, אבנים
מתמוגגות, נמסות ומתקדשות.

וכאן, מבעד להמלה, עוללה רכה, עוד קשורה
לסנור אימה, פעת, מגיע תורה;
על פניה נושבת רוח חמימה,
שערה סתור, ידיה פתוחות, עיניה
תמימות וקולה רוי באלף ואסת מנגינות;

אני אוהבת אותך!

כה מתגלגל על הלשון, כה שמור בנקדה
עמקה שבלב.

עוצרים את נשימתם הנוכחים
מעפעפים בעיניהם כה וכה פעמים
היתכן, האפשרי, האיזן זו חצפה

והרבי, מה ישיב לזאטוטה...

מגיש הרבי ידו הקדושה
ובקולו מחיה לילדה;
הנה, קחי לך עוד דולר, נוסף ומיוחד
והוא, בשביל האהבה,
בשביל האהבה.

ביום ראשון אחד
דחוק ומצטופר, משתרע
בתפלות של נשמות
עד לפנת קינגסטון עמד
יהודי ועיניו אנמים של יאוש
ברכה-ברכה-ברכה-ברכה-ברכה
בזעת-אפיה-תאכל, אה כמה אפשר!
עיניו של הרבי הנם אי של בטחון:
ברכה והצלחה! הנח את הדולר
בצדקה.

הנה אשה שליכה גוע
בבית הארונות-מסדרים-מדי
ומעולם לא נשמע בו
קול צהלת התינוקות והיא
פתיגת עכשו, רכה
ומתייפסת ---

ידו של הרבי מושטת: שיהיו בשורות טובות!
קחי זוג דולרים; בשבילך האחד,
בשביל ה'מזל-טוב' - שני...

שם עומד בחור
עצום-עינים, רוטט, מתרחש
בא מז השיבה, מחשבות
זרות בתפלה, ובקבלת-על
יש עוד דרך ארכה.
הנה, הדולר, והוא מרכיז הראש
לפני עמוד-האש לדבר
מי לא יבוש.